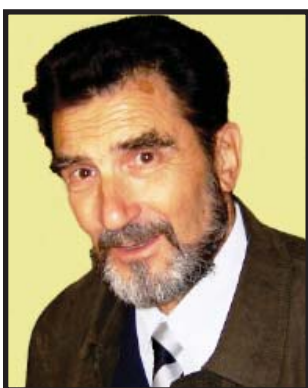

In memoriam

Академик Панайот Ранков Бончев

На 11 април 2015 година почина един от най-видните представители на аналитичната и координационната химия академик Панайот Ранков Бончев. Той е роден на 31.12.1933 г. в Бургас. Завършва висшето си образование по химия в Софийския университет, където от 1956 г. е асистент в катедра „Аналитична химия“, през 1969 г. е избран за доцент, а през 1979 г. – за професор по аналитична химия.

През 1965 г. П. Р. Бончев защитава дисертация за степента „доктор“, а през 1975 г. – дисертация за научната степен „доктор на науките“. През периода 1995–2003 г. той е член-кореспондент (дописен член) на Българската академия на науките, а от 2003 г. – действителен член (академик) на БАН. От 2002 г. е гост-професор в ИОНХ-БАН. В продължение на повече от 10 години П. Р. Бончев е преподавател и в Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“, и в Югозападния университет „Неофит Рилски“ в Благоевград

Проф. дн Панайот Бончев бе дългогодишен лектор на основния курс „Аналитична химия“ за студенти от Химическия факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“, където въвежда четири нови курса в областта на бионеорганичната и координационната химия: „Комплексни съединения в аналитичната химия“, „Строеж и реакционна способност на неорганичните съединения“, „Бионеорганична (биокоординационна) химия“ и „Координационни съединения“. Автор е на учебника „Увод в аналитичната химия“ (преведен на руски език), редактор и преводач е на учебника „Инструментален анализ“ с автори G. Christian и O'Reilly.

Основните изследвания на акад. П. Р. Бончев са в областта на каталитичния анализ, аналитичната, координационната и биокоординационната химия. Автор е на над 200 научни публикации, три монографии и притежава 11 авторски свидетелства/патенти. Участвал е в работата на повече от 100 международни и национални научни форуми; бил е поканен лектор в 21 чуждестранни университети, където е изнесъл над 30 научни доклади, лекции и лекционни курсове.

Под негово ръководство са защитени 13 докторски дисертационни труда. Двама от неговите сътрудници са защитили дисертации за научната степен „доктор на науките“. В двете научни области, които и днес са актуални за страната ни, е бил ръководител на 12 чуждестранни специализанти.

Акад. Панайот Р. Бончев развива направлението „Каталитичен анализ“, където трябва да се отбележат постиженията относно каталитичните методи в аналитичната химия и хомогенния катализ. По-късно той утвърждава и направлението „Координационна и биокоординационна химия“, в което понастоящем работят редица български научни колективи, ръководени от неговите сътрудници. Известни са трудовете му, свързани с получаването и стабилизирането на елементи в междинна степен на окисление, както и опитът му в структурния анализ на комплексни съединения.

Акад. Панайот Р. Бончев е бил член на Съвета на международните конференции по координационна химия (ICCC), на редколегиите на „Talanta“ (авторитетно международно списание по аналитична химия), „Chimica Chronica“ (Гърция) и „Bulgarian Chemical Communications“. Зам.-редактор е на тритомната енциклопедия, издавана от БАН. През периода 1990–2001 г. е един от директорите на Американско-Европейския алианс „Университети за демокрация“, включващ над 110 университета от САЩ и Европа.

Името на акад. Панайот Р. Бончев фигурира в над 15 известни биографични справочници, издавани в САЩ, Великобритания, Германия и др. През 1981 г. е избран за Оствалдов професор в Лайпцигския университет. Отличен е с почетен медал за значителни оригинални постижения (X Международна конференция по координационна химия, Смоленице) и със съвместната награда на БАН-СУ по химия „Проф. д-р Асен Златаров“ (1985 г.). Носител е на орден „Св. Св. Кирил и Методий“ I ст., медал „Св. Кл. Охридски“ I ст., почетния знак „Св. Кл. Охридски със синя лента“ на СУ, почетния „Медал за отличие“ на Шуменския университет, медалите за наука „А. Чугаев“ (МГУ, СССР) и „Л. В. Писаржевский“ на Украинската академия на науките. Удостоен е със званието „Почетен професор“ на ЮЗУ в Благоевград, Доктор хонорис кауза на Шуменския университет и „Почетен гражданин“ на гр. Бургас.

Поклон пред светлата му памет!

Катедра „Аналитична химия“
Факултет по химия и фармация
СУ „Св. Кл. Охридски“

Проф. дн Марко Кирилов Георгиев

На 2 март 2015 година почина проф. дн Марко Кирилов Георгиев, почетен професор на Софийския университет „Св. Кл. Охридски“. Загубихме уважаван и обичан учител, колега, квалифициран преподавател и талантлив учен.

Марко Кирилов е роден на 11 октомври 1923 г. в с. Гинци, Софий-

ски окръг. През 1949 г. завършва специалността „Химия“ в Софийския университет. По-късно е аспирант в Московския държавен университет, доктор на химическите науки (1978 г.) и професор по органична химия (1979 г.) в Химическия факултет на Софийския университет.

Проф. дн М. Кирилов е основоположник на българската органофосфорна химия – създател на нова научна школа от сътрудници, работещи в Софийския и Шуменския университет, в БАН и др.

Той въвежда за пръв път у нас курса „Химия на отровните вещества“ като създава учебно-научна лаборатория в катедра „Органична химия“ и написва единствения учебник по него. Лекциите му по органична химия се помнят от цели поколения студенти-химици и учители.

Цялата му, повече от 50-годишна, многостранна творческа дейност протича в Химическия факултет при Софийския университет „Св. Климент Охридски“ (сега Факултет по химия и фармация). Научните му трудове (над 120) са публикувани в голям брой научни списания. Под негово ръководство са защитени редица докторски дисертации (над 10 доктори, 3 доктори на науките, 10 хабилитирани учени). Бил е ръководител на десетки договори с икономически ефекти над 20 млн. лв. Съществени са заслугите му за подобряване на образованието по химия в средните и висшите училища.

Като ръководител на катедра „Органична химия“, на Научната лаборатория по елементоорганична химия, и на университетска катедра „Опазване и защита на населението и народното стопанство при бедствия, аварии и катастрофи“ и като декан на Химическия факултет проф. дн М. Кирилов допринесе много за утвърждаването и развитието на Софийския университет и Химическия факултет като съвременни учебно-научни институции с водещо национално и международно значение. Съществен е и неговият принос за утвърждаване и развитието на Научно-изследователския сектор (НИС) в Софийския университет.

Признание за неговата дългогодишна дейност за развитие на образованието и науката е удостояването му с редица високи държавни награди: орден „Кирил и Методий“ I ст., почетните знаци на Софийския университет, „Доктор хонорис кауза“ на Шуменския университет „Епископ Константин Преславски“ и др.

Поклон пред светлата му памет!

Катедра „Органична химия и фармакогнозия“
Факултет по химия и фармация
СУ „Св. Кл. Охридски“

Доц. д-р Иванка Христова Топалова

На 23 март 2015 г. ни напусна доц. д-р Иванка Христова Топалова. Колективът на катедра „Органична химия“ при Факултета по химия и фармация загуби един свой дългогодишен преподавател, ерудиран специалист, посветил живота си на науката!

Йорданка Топалова е родена на 11 юни 1946 година. Преподавателската и научна дейност на доц. д-р И. Топалова започва в Софийския университет „Св. Климент Охридски“. Тя беше дългогодишен лектор по органична химия на студенти от Биологическия факултет и по хроматография на студенти от Химическия факултет (сега Факултет по химия и фармация). Дълги години доц. д-р Топалова преподаваше три курса на магистърската програма по „Съвременни спектрални и хроматографски методи за анализ“: „Съвременни хроматографски методи“, „Високоэффективна течна хроматография“, „Газова хроматография“ и в множество курсове за следдипломна квалификация по хроматографски методи (газова и течна хроматография). След пенсионирането ѝ през юни 2006 г. доц. д-р Топалова се включи в метрологични дейности по одитиране и акредитиране на изпитвателни лаборатории в страната.

Доц. д-р Топалова бе изтъкнат специалист в областта на хроматографския анализ. Тя има особено голям принос за въвеждането и развитието на нови методи за контрол и анализ в областта на органичния катализ. Нейни трудове са публикувани в реномирани наши и чуждестранни научни списания: „Journal of Chromatography“, „Atmospheric Environment“, „Chromatographia“, „Pure and Applied Chemistry“, „Journal of Chemical Research“, „Carbon“, „Bulgarian Chemical Communications“, „Comptes rendus de l'Académie bulgare des Sciences“ и др.).

Като член на Катедрата по органична химия доц. д-р И. Топалова беше толерантен, отговорен и добро-съвестен колега, уважаван от студентите преподавател и лектор.

Ще я запомним с нейната човечност, отзивчивост и внимание към всички. Скърбим дълбоко за нейната кончина.

Поклон пред светлата ѝ памет!

Катедра „Органична химия“
Факултет по химия и фармация
СУ „Св. Кл. Охридски“

Гл. ас. д-р Васил Спасов Божинов

След продължително тежко боледуване на 22 януари 2015 година почина нашият колега гл. ас. д-р Васил Спасов Божинов. Той е роден на 15 януари 1940 г. в с. Бошуля, Пазарджишка област. Произхожда от земеделско семейство. Още от малък се запознава с неволите на селскостопанския труд и на селското семейство.

В периода 1954–1958 г. е ученик в Първа смесена гимназия „Аксаков“ в Пазарджик. Като ученик активно се включва в работата на тогавашната младежка организация. След завършване на средното си образование в периода 1958–1960 г. отбива редовната си военна служба в град Плевен.

През 1960 г. Васил Божинов е приет за редовен студент в тогавашния Физико-математически факултет на Софийския държавен университет „Кл. Охридски“ (СУ) по специалността „Химия-педагогически профил“. През 1963 г. е прехвърлен в специалността „Химия-производствен профил“ във вече създадения Химически факултет (ХФ) при СУ. Завършва през 1966 г. като придобива и двете специалности с дипломна работа и държавен изпит. По време на следването си активно се включва в работата на студентския съвет на студентската младежка организация както в Химическия факултет, така също и в Софийския университет „Климент Охридски“.

Основната тематика на научно-изследователската работа на Васил Божинов е изследване на реакции в твърда фаза и по-специално взаимодействието между оксидни системи. Публикуваните му статии са както в български, така и в международни списания.

През 1971–1972 г. В. Божинов е на специализация за седем месеца в СССР в Московския държавен университет „М. В. Ломоносов“, където работи в областта на приложението на нискотемпературна плазма в неорганичната технология. Изпълнява още краткосрочни специализации в Германия, Гърция, Дания и Чехословакия.

През 1982 г. защитава дисертация за „доктор“ на тема „Върху кинетиката на прекъснатото отделяне в сцк сплави на никелова основа и азотсъдържащи аустенитни стомани“ под ръководството на проф. дн Стоян Будуров.

През 1987 г. специализира в Датския технически университет в Копенхаген. Тематиката на научните му изследвания е „Микроструктурно изследване на стомана X20CrMoV 121 след нестандартно отгряване“.

Като преподавател в катедра „Неорганична химична технология“ при ХФ на СУ гл. ас. д-р В. Божинов влагаше много старание при ръководството и провеждането на необходимото ниво на занятия със студентите. Провеждаше лекции, семинари и упражнения по дисциплините „Неорганична химична технология“ и „Опазване на околната среда“. Проявяваше много грижи към студентите по време на производствената им практика. Получаваше много добри отзиви след посещенията на студентите в различни предприятия.

Гл. ас. д-р В. Божинов участваше активно в обществено-политическия живот на Химическия факултет и на Софийския университет като заемаше през този период от време изборни постове. Умееше да контактува с колегите си. Вземаше отношение и изказваше открито мнението си по важни събития в страната и в света.

С личния си пример гл. ас. д-р Васил Божинов оказваше много положително въздействие върху двете си деца. Синът му Явор работи в Лондон (Великобритания), а дъщеря му Кристина – във Факултета по химия и фармация на СУ „Св. Климент Охридски“. Пенсиониран е през 2005 г.

Поклон пред светлата му памет!

Ст. Александров